

DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT

Lotteri- og stiftelsestilsynet
Postboks 800
6805 Førde

Deres ref

Vår ref
16/2809-

Dato
13.12.2016

Lotteri- og stiftelsestilsynet - statsbudsjettet 2017 – endelig tildelingsbrev

Lotteri- og stiftelsestilsynet er statens forvaltningsorgan på lotteri- og på stiftelsesområdet, og skal innenfor de målsettinger, rammer og ressurser som til enhver tid er fastsatt av departementet, arbeide for å nå målene for den statlige politikken på disse feltene. Lotteri- og stiftelsestilsynets totale ansvar- og tjenesteområder framgår av Kulturdepartementets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring til Lotteri- og stiftelsestilsynet, fastsatt 12. desember 2013 med virkning fra 1.1.2014.

Lotteri- og stiftelsestilsynet forvalter en rekke virkemidler på Kulturdepartementets ansvarsområder. Lotteri- og stiftelsestilsynet er departementets rådgivende organ på disse områdene.

Lotteri- og stiftelsestilsynet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2017 på en slik måte at virksomhetens mål oppfylles innenfor rammen av disponible ressurser, jf. § 4 i reglement for økonomistyring i staten. Tilsynets planer og aktiviteter skal være basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger og sikre en effektiv saksbehandlig i tråd med gjeldende regelverk.

Brevet er disponert i følgende deler:

1. Mål
2. Budsjetttrammer drift
3. Forutsetninger
4. Tilskuddsbevilgninger
5. Rapportering
6. Forvaltning av spillemidler
7. Styringskalender

Sammen med brevet følger disse vedleggene:

- Vedlegg 1: Budsjettfullmakter for 2017
- Vedlegg 2: Årsrapport for 2017
- Vedlegg 3: Regjeringens fellesføring
- Vedlegg 4: Styringskalender for 2017

DEL I: MÅL, FORUTSETNINGER OG VIRKEMIDLER

1.1 Overordnede mål

Det overordnede målet for norsk lotteri- og pengespillpolitikk er å sikre et forsvarlig lotteri- og pengespilltilbud i Norge, som ivaretar hensynet til spilleavhengige og sikrer at inntekter fra pengespill tilfaller ideelle formål.

1.2 Mål

Pengespill- og lotterifeltet:

1. Forebygge negative konsekvenser av lotteri- og pengespilltilbudet i Norge, og ivareta hensynet til spillavhengige.
2. Sikre en forsvarlig forvaltning av lotterier i tråd med gjeldende regelverk, og at inntektene fra pengespill og lotterier tilfaller ideelle formål..

Stiftelsesfeltet:

3. Sikre en lovlig forvaltning av stiftelser.

Frivillighetsfeltet:

4. Sikre en forsvarlig forvaltning av ordningene for mervediavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner og bygging av idrettsanlegg, tilskuddsordningen for samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner og grasrotandelen..

Målene skal bidra til å nå de mål som omtales under punkt 1.1 og skal følges opp gjennom følgende styringsparametere:

- Gjennomføre effektive tilsyns- og kontrolltiltak der risikoen for, og konsekvensene av, brudd på regelverk er store.
- Sikre løpende utvikling av fagområdene og formidle relevant informasjon til alle interessenter.
- Videreutvikle de ulike registrene.
- Forebygge spilleproblemer og bidra til å redusere negative konsekvenser av uheldig spilleatferd.
- Sikre en effektiv drift av den nasjonale enheten for arbeid mot manipulering av idrettskonkurranser, og utvikle et nært og godt samarbeid mellom den nasjonale enheten og alle berørte parter på dette området.

1.3 Prioriterte områder og særskilte utfordringer i 2017

1.3.1 Spill og lotterier

Regjeringen la 16. desember 2016 fram Meld.St. 12 (2016-2017) *Alt å vinne – Ein ansvarleg og aktiv pengespelpolitikk*. Meldinga vil bli behandlet i Stortinget i løpet av våren 2017. I meldingen er det lagt inn flere forslag som vil ha innvirkning på og skape utfordringer for Lotteritilsynets arbeid på pengespillfeltet. Departementet og Lotteri- og stiftelsestilsynet vil derfor gjennomføre et strategiseminar i mars 2017 for å komme fram til en felles forståelse av og prioritering mellom de ulike oppgavene og utfordringene som følger av Meld.St. 12 (2016-2017).

Foreløpig kan nevnes følgende tema som vil måtte drøftes nærmere, også i lys av kommende Stortingsbehandling:

- Departementet har foreslått at Lotteritilsynet skal få en konkret hjemmel til å godkjenne nye enkeltspill, innenfor rammene av eksisterende spillkategorier.
- Det er også foreslått at tilsynet får hjemmel til å godkjenne tilsavgrensede pilotprosjekter i regi av enerettsaktørene.

I meldingen er også arbeids- og rollefordelingen mellom departement og tilsyn drøftet. Departementet ser et behov for å tydeliggjøre og rendyrke de ulike rollene. Dette må også være tema på strategiseminaret.

Kulturdepartementet vil sette i gang et arbeid for å utarbeide forslag til en felles lov for lotteri, pengespill og totalisatorspill. Det må forventes at Lotteri- og stiftelsestilsynet vil måtte bidra i dette arbeidet.

1.3.2 Idrett og frivillighet

Tilsynet skal bidra i departementets arbeidet med gjennomgang av beregningsmodellen i ordning om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner.

Tilsynet skal i samarbeid med departementet utarbeide en permanent tilskuddsordning for samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner, jf. forskrift av 12. juni 2009.

Tilsynet skal bistå departementet i arbeidet med å vurdere tiltak som kan bidra til økt bruk av registeropplysninger basert på erfaringsgrunnlag fra ordning om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner.

Tilsynet skal etablere og videreutvikle en digital løsning for håndtering av Kulturdepartementets tilskuddsordninger til anlegg for idrett, aktivitet og kultur.

1.3.3 Andre saker

Det skal i løpet våren 2017 etableres et felles sekretariat for Lotterinemnda, Frivillighetsnemnda og Stiftelsesklagenemnda. Departementet vil komme tilbake med nærmere informasjon om dette.

2. DRIFTSBUDSJETT FOR 2017

Stortinget vedtok 14. desember 2016 Kulturdepartementets budsjett for 2017. Kulturdepartementet stiller følgende budsjettrammer til disposisjon for Lotteri- og stiftelsestilsynet i budsjettåret 2017:

Utgifter

Kap. 339 Lotteri- og stiftelsestilsynet

Post		(1000 kr)
01	Driftsutgifter	76 810
21	Spesielle driftsutgifter	8 058

Rammen under post 01 inkluderer midler til dekning av merutgifter som følge av lønnsoppgjøret 2016 og 6,3 mill. kroner til dekning av pensjonsutgifter, jf. omtale av innføring av forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse i Prop. 1 S (2016–2017).

Inntekter

Kap. 3339 Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser

Post		(1000 kr)
02	Gebyr – lotterier	6 691
04	Gebyr – stiftelser	259
07	Inntekter ved oppdrag	9 200

Kap. 5568 Sektoravgifter under Kulturdepartementet

Post		(1000 kr)
71	Årsavgift – stiftelser	24 164
73	Refusjon – Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	39 461

3. FORUTSETNINGER

3.1 Generelle forutsetninger

Det er en forutsetning for den tildelte budsjettrammen at Lotteri- og stiftelsestilsynet følger målene, forutsetningene og kravene i dette tildelingsbrevet, i vedleggene til brevet og i departementets instruks til virksomheten.

Utgiftene knyttet til det planlagte aktivitetsnivået, inkludert nye tiltak som settes i gang i 2017, må innarbeides i disposisjonsplanen, og helt ut dekkes innenfor den tildelte budsjettrammen. I disposisjonsplanen må det derfor innarbeides dekning for alle utgifter som vil påløpe i budsjettåret i henhold til de aktivitetene som virksomheten har planlagt for 2017.

Økte utgifter som følge av prisstigning gjennom året skal i sin helhet dekkes innenfor den tildelte budsjettrammen.

3.2 Spesielle forutsetninger for Lotteri- og stiftelsestilsynet

Under tilskuddsordningene for merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner og ved bygging av idrettsanlegg har det til nå vært avsatt midler til administrasjon og utvikling av ordningene. Ettersom forvaltningen av tilskuddsordningene må sies å være en del av tilsynets ordinære driftsoppgaver, flyttes utgiftene til administrasjonen av disse to ordningene til Lotteri- og stiftelsestilsynets driftsbevilgning. Kap 339 post 01 er derfor økt med 5 mill. kroner.

Våren 2017 etableres sekretariatene for Stiftelsesklagenemnda, Lotterinemnda og Frivillighetsregisternemnda sammen med sekretariatet for Konkurransklagenemnda, KOFA og Medieklagenemnda i Bergen. Av budsjettrammen på posten er det foreløpig holdt tilbake 1,6 mill. kroner i påvente av endelige beregninger av kostnadene til drift av felles sekretariater for klagenemndene.

Rammen på post 01 Driftsutgifter kan overskrides mot tilsvarende merinntekter på kap. 5568, postene 71, og kap. 3339, postene 02 og 04, jf. forslag til vedtak II i Prop. 1 (2015-2016).

Post 21 dekker utgiftene ved Lotteri- og stiftelsestilsynets oppdragsvirksomhet, herunder utgifter knyttet til arbeidet med nasjonal enhet mot kampfiksing, handlingsplan for spilleproblemer og videreutvikling av elektroniske løsninger for tilskuddsordninger for anlegg for idrett, fysisk aktivitet og kulturbygg

Den nasjonale enheten for arbeid mot manipulering av idrettskonkurranser finansieres av spillemidler til idrettsformål. Vi vil komme tilbake til finansieringen av denne som

egen sak. Videre vil vi komme tilbake til finansiering av videreutvikling og drift av den digitale løsningen for håndtering av Kulturdepartementets tilskuddsordninger til anlegg, aktivitet og kultur.

3.3 Oppdragsinntekter

Inntekter knyttet til oppdragsvirksomhet bruttoføres i statsregnskapet på samme måte som øvrige inntekter. For å sikre den fleksibiliteten som er nødvendig for å ivareta intensjonene med oppdragsvirksomheten som følge av terminforskyvning av utgifter og inntekter, skal merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år, jf. Prop. 1 S (2016–2017), forslag til vedtak II og vedlegg 2 Budsjettfullmakter for 2017 som følger som vedlegg til dette brevet."

3.4 Risikostyring. Internkontroll

Departementet forutsetter at virksomheten jevnlig foretar en risikovurdering av virksomhetens aktiviteter, og at denne vurderingen blir dokumentert. Videre forutsettes det at etiske standarder knyttet til habilitet, bierverv og mottak av gaver og andre fordeler er implementert i virksomhetens interne retningslinjer og/eller rutinebeskrivelser. I arbeidet med etisk bevisstgjøring er det nødvendig med kontinuerlig holdningsarbeid. Det er viktig å ha gode prosesser for å sikre at retningslinjene er godt kjent i virksomheten.

3.5 Samfunnssikkerhet og beredskap

Departementet legger til grunn at virksomhetens ledelse har et systematisk og målrettet arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, og at dette er integrert i virksomhetens planverk og styringssystemer. Virksomheten skal utarbeide og årlig oppdatere eksisterende risiko- og sårbarhetsanalyser, samt vurdere forebyggende og beredskapsmessige tiltak knyttet til virksomhetens ansvarsområde. Videre skal det foreligge planer for håndtering av ulike typer kriser, herunder krisekommunikasjon. Virksomheten skal jevnlig øve på ulike scenarioer, slik at erfaringer og læringspunkter kan innarbeides i organisasjonen og i planverket.

Informasjonssikkerhet

Offentlige virksomheter skal ha en internkontroll på informasjonssikkerhetsområdet som baserer seg på anerkjente standarder for styringssystem for informasjonssikkerhet jf. eForvaltningsforskriften §15. Departementet viser til Nasjonal strategi for informasjonssikkerhet med tilhørende handlingsplaner og Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen 2015–2017. Strategi og handlingsplaner er tilgjengelig på regjeringen.no.

Vi vil også vise til Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)s anbefalte tiltak mot IKT-angrep, særlig dokumentet S-01 Fire effektive tiltak mot dataangrep, som er tilgjengelig på nettsidene til NSM.

3.6 Personalpolitikk og likestilling

Departementet forutsetter at (virksomhetens navn) til enhver tid har riktig bemanning og kompetanse slik at oppgavene blir utført på en best mulig måte. (virksomhetens navn) skal sikre og ivareta et forsvarlig arbeidsmiljø og forebygge og redusere sykefravær. Videre er det et overordnet mål å ha et inkluderende arbeidsliv der medarbeiderne gjenspeiler mangfoldet i befolkningen og har en variert bakgrunn med hensyn til kjønn, alder, funksjonsevne og etnisitet.

3.7 Tiltak for å øke antall lærlinger i staten

Departementet forutsetter at Lotteri- og stiftelsestilsynet knytter til seg minst én lærling. Tilsynet skal også knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. For nærmere omtale viser vi til brev av 14. september 2016 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, oversendt virksomheten fra KUD den 31.10.16. Vi viser også til drøfting på etatsstyringsmøte høsten 2016.

3.8 Fellesføringer for 2017

- Lotteri- og stiftelsestilsynet skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten.

Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med f.eks. omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. I årsrapporten skal det gjøres rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder.

- Som et ledd i arbeidet med en enklere hverdag for folk flest ønsker regjeringen å styrke kontakten mellom brukerne og forvaltningen.

I 2017 skal Lotteri- og stiftelsestilsynet kartlegge hvordan brukere opplever virksomheten. Tilsynet står fritt til selv å velge metode for kartleggingen. Virksomheter som allerede har etablert gode systemer for brukerundersøkelser og brukerdiallog skal vurdere behovet for å forbedre eksisterende initiativer eller å iverksette nye.

På bakgrunn av kartleggingen skal tilsynet vurdere og eventuelt ta initiativ til tiltak som kan forbedre tjenestene.

I årsrapporten for 2017 skal resultatet av kartleggingen omtales og tilsynet må eventuelt beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt.

For nærmere omtale viser vi til vedlagte rundskriv.

4. TILSKUDDSBEVILGNINGER FOR 2017

4.1 Tilskuddsrammer for 2017

Kulturdepartementet stiller følgende budsjettammer til rådighet for Lotteri- og stiftelsestilsynet i 2017:

Kap. 315 Frivillighetsformål

Post		(1000 kr)
70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	1 319 900
82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	175 920

Lotteri- og stiftelsestilsynet har forvaltningsansvar for begge ordningene. Bevilgningene på disse postene (jf. Prop. 1 S (2016-2017) skal også dekke oppfølging av ev. klager.

4.2 Forutsetninger for disponering av tilskuddsmidlene

Jf. pkt. 3.12 i instruksen for økonomi- og virksomhetsstyring fra Kulturdepartementet.

Tilskuddsordningen for kompensasjon av merverdiavgiftskostnader for frivillige organisasjoner skal forvaltes i samsvar med gjeldende regelverk, jf. også omtale under pkt. 1.2 foran. Formålet med ordningen er å kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester basert på årsregnskap ett år tilbake i tid.

Tilskuddsordningen for kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg skal forvaltes i samsvar med de bestemmelser som årlig fastsettes av Kulturdepartementet.

Tilskuddsordningen for samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner fra Norsk Tippings overskudd skal forvaltes i tråd med gjeldende regelverk.

Tilskuddsordningene skal forvaltes i tråd med EØS-avtalens regler om offentlig støtte.

Regelverket for tilskuddsordningen må følge som vedlegg til tilskuddsbrevet til den enkelte tilskuddsmottaker.

5. RAPPORTERING

5.1 Regnskapsrapport per 31. august 2017

Departementet vil be om en særskilt regnskapsrapport per 31. august 2017, der det i tillegg til forbruket per 31. august også skal angis planlagt forbruk for resten av året. Kulturdepartementet vil sende ut retningslinjer for utarbeiding av en slik rapport.

5.2 Årsrapport for 2017

Virksomheten skal ved utgangen av hvert budsjettår utarbeide en egen årsrapport. Årsrapport og årsregnskap skal utarbeides etter en felles struktur for alle statlige virksomheter, jf. pkt. 1.5.1 i *Bestemmelser om økonomistyring i staten*.

Årsrapporten for 2017 utarbeides som eget dokument og sendes til Kulturdepartementet innen 15. mars 2018. I henhold til pkt. 1.5.1 i *Bestemmelser om økonomistyring i staten* skal departementet i samråd med virksomheten avtale omfang og innhold i årsrapportens del I-V. Departementet vil ta dette opp i styringsdialogen med virksomheten. For nærmere omtale av årsrapporten vises det til vedlegg 2.

6. FORVALTNING AV SPILLEMIDLER

Departementet viser til de oppgaver som Lotteri- og stiftelsestilsynet har ved drift av den nasjonale enheten for arbeid mot manipulering av idrettskonkurranser. Driftskostnadene for denne enhetene skal dekkes av spillemidlene. Videre skal kostnader knyttet til videreutvikling og drift av den digitale løsningen for håndtering av KUDs tilskuddsordninger til anlegg, aktivitet og kultur dekkes av spillemidlene.

Departementet vil meddele økonomiske rammer, forutsetninger og rapporteringskrav knyttet til forvaltningen av spillemidlene i eget brev.

Der hvor det ved fordelingen av spillemidler er gitt fullmakt til å dekke utgifter til administrasjon av ordningene og/ eller utgifter til prosjekt- og utviklingstiltak på feltet (dvs. at virksomheten har inntektsført spillemidler i statsregnskapet) skal virksomheten omtale dette i årsrapporten for 2017. Av rapporten skal da følgende framgå:

- samlet tilskudd til de ulike innsatsområdene
- sum som er disponert til virksomhetens forvaltning av spillemidlene
- eventuelle ubrukte deler av beløpet per 31. desember 2017, og kort forklaring til dette

7. STYRINGSKALENDER FOR 2017

Vedlagt følger styringskalender for 2017. Tidene for etatsstyringsmøtene framgår av vedlagte kalender. Som grunnlag for drøftingene i styringsmøtene skal det foreligge oppdatert risikovurdering fra virksomheten, jf. frister i styringskalenderen. Vårens møte vil i hovedsak dreie seg om rammer og ressurser for 2017, mens høstens møte vil ha fokus på strategier i 2017 og videre framover. Faglige spørsmål og prioriteringer tas opp på begge møtene. Endelig dagsorden til møtene settes som vanlig opp etter drøftinger mellom virksomheten og departementet.

Styringskalenderen inneholder også krav til Lotteritilsynets rapportering om tilskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner og momskompensasjonsordningene til frivillige organisasjoner og ved bygging av idrettsanlegg.

Med hilsen

Bengt O. Hermansen (e.f.)
fung. ekspedisjonssjef

Ellen S. Tauland
avdelingsdirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskreven signatur.

Riksrevisjonen
Christensen Øyvind
Hermansen Bengt O. - M1
Kirkhus Marit Wold
Midteide Cecilie
Paudal Gro
Riksrevisjonen
SI Ledelse og stab
Tauland Ellen Skjærsaker

Budsjettfullmakter for 2017

Sentrale bestemmelser om budsjettering, budsjett disponering og økonomiforvaltning i statlige virksomheter er samlet i Finansdepartementets *Veileder i statlig budsjettarbeid* som er tilgjengelig elektronisk på [Finansdepartementets hjemmesider](#). Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet er omtalt i Finansdepartementets rundskriv [R-110/2013 av 25.11.2013](#).

For 2017 gjelder følgende budsjettfullmakter for virksomhetene under Kulturdepartementet:

1. Overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Virksomhetene kan overskride driftsbevilgningene mot tilsvarende merinntekter slik det framgår av oversikten nedenfor, jf. [Prop. 1 S \(2016–2017\)](#):

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 300 post 01	kap. 3300 post 01
kap. 320 post 01	kap. 3320 postene 01 og 03
kap. 320 post 21	kap. 3320 post 02
kap. 322 post 01	kap. 3322 post 01
kap. 323 post 01	kap. 3323 post 01
kap. 323 post 21	kap. 3323 post 02
kap. 325 post 01	kap. 3325 postene 01 og 03
kap. 326 post 01	kap. 3326 post 01
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 02
kap. 329 post 01	kap. 3329 post 01
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 02
kap. 334 post 01	kap. 3334 post 01
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 02
kap. 339 post 01	kap. 3339 postene 02 og 04
kap. 339 post 01	kap. 5568 post 71
kap. 339 post 21	kap. 3339 post 07
kap. 342 post 01	kap. 3342 postene 1 og 2
<p>Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.</p> <p>Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.</p>	

Dersom inntektene under de inntektspostene som er omtalt ovenfor blir mindre enn budsjettert, innebærer dette at rammen under de aktuelle utgiftspostene må reduseres tilsvarende mindreinntekten.

2. Nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Virksomhetene kan benytte nettobudsjettering under post 01 Driftsutgifter ved utskifting av utstyr. Adgangen til å nettopføre inntekter ved utskifting av utstyr er begrenset til inntil 5 pst. av bevilgningen under post 01.

3. Omdisponering mellom poster på budsjettet for statlige virksomheter

Virksomhetene kan gis adgang til å omdisponere inntil 5 pst. av bevilgningen under post 01 Driftsutgifter til investeringer under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, under samme kapittel. Slik omdisponering av midler skal godkjennes av departementet i hvert enkelt tilfelle. Før omdisponering kan foretas må derfor virksomhetene sende søknad om slik omdisponering til Kulturdepartementet.

4. Overskridelse mot innsparing i senere budsjettermin

Virksomhetene kan gis adgang til å overskride driftsbevilgningen under post 01 Driftsutgifter med inntil 5 pst. til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre påløpende budsjetterminene. Slik overskridelse skal godkjennes av departementet i hvert enkelt tilfelle. Før overskridelse kan foretas må derfor virksomhetene sende søknad om slik overskridelse til Kulturdepartementet.

5. Inngåelse av leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester

Virksomhetene kan inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret når avtalene gjelder virksomhetens ordinære drift og utgiftene kan dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå i avtaleperioden.

6. Overføring av budsjettmidler mellom statlige virksomheter

Overføring av budsjettmidler fra en virksomhet til en annen virksomhet kan skje ved at det overføres midler til mottakende virksomhets konto, eller ved at mottakende virksomhet får belastningsfullmakt, jf. Finansdepartementets [rundskriv R-111/13](#). Dersom det benyttes fullmakt, skal fullmakten alltid gis til virksomheten, og ikke til en eller flere personer.

Kopi av fullmakten sendes Kulturdepartementet v/Administrasjonsavdelingen.

7. Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste

Overføring av ubrukt driftsbevilgning (postene 01 og 21) fra ett år til neste skal godkjennes av Finansdepartementet. Virksomhetene sender eventuell søknad om overføring av ubrukt driftsbevilgning til Kulturdepartementet i samsvar med de frister som blir fastsatt senere i eget rundskriv til virksomhetene om statsregnskapet for 2017.

8. Tilsetting av personale i statlige virksomheter

Jf. [Statens personall håndbok](#).

Myndigheten til å tilsette virksomhetsleder ligger i Kulturdepartementet. For øvrige stillinger er tilsettingsmyndigheten lagt til virksomhetene (tilsettingsråd/styrer). Unntatt fra dette er likevel virksomheter uten styre/tilsettingsråd. For disse virksomhetene ligger tilsettingsmyndigheten i Kulturdepartementet.

9. Opprettelse og inndragning av stillinger

Den enkelte virksomhet kan selv opprette og inndra stillinger på bestemte vilkår.

9.1 Opprettelse av stillinger

Det kan opprettes stillinger under forutsetning av at:

- virksomheten har budsjettmessig dekning for de lønns- og driftskostnader som tilsetningen medfører innenfor den tildelte budsjetttrammen under post 01
- virksomheten kan dekke de lønns- og driftskostnader som tilsetningen medfører innenfor en realistisk forventning om hva driftsbudsjettet vil bli i de påfølgende år
- tilsetningen er i tråd med de føringer/forutsetninger for øvrig som er omtalt i dette tildelingsbrevet
- tilsetningen ligger innenfor rammene av tjenestemannsloven
- det kun nyttes stillingskoder fra gjennomgående lønnsplaner eller egne etatsplaner
- lønnplassering av stillingen behandles i samsvar med hovedtariffavtalens bestemmelser.

9.2 Omgjøring av besatte stillinger

Jf. [Statens personalhåndbok](#).

Opphevelsen av Bevilgningsreglementets § 10 medfører ingen endringer i hovedtariffavtalens bestemmelser om omgjøring av besatte stillinger (også lederstillinger). Dette skjer som tidligere i årlige sentrale og lokale forhandlinger.

9.3 Inndragning av besatte stillinger

Forutsetningen for å kunne inndra en besatt stilling er at arbeidet faller bort. Vedtak om å inndra en besatt stilling må treffes skriftlig og skal inneholde:

- beskrivelse av stillingens arbeidsoppgaver og status (fast/midlertidig)
- begrunnelse for inndragningen – tas med både i oppsigelsesvedtaket og i underretningen til den tjenestemann som sies opp

Kulturdepartementet skal orienteres om vedtaket.

Det vises ellers til pkt. 3 i [PM 20/97 av 29. september 1997](#), samt reglene i tjenestemannsloven og [Hovedavtalen](#).

9.4 Fullmakter

Opprettelse av lederstillinger på kontorsjefnivå eller høyere, jf. lønnsplanene 90.100, 90.303 og 09.840, og opprettelse av stillinger som forsker, prosjektleder eller utredningsleder, jf. lønnsplanene 90.400, 90.510 og 90.520, skal forelegges Kulturdepartementet.

For virksomheter som er egne forhandlingssteder etter Hovedtariffavtalen i staten skal opprettelse av stillinger som avdelingsdirektør eller høyere forelegges Kulturdepartementet.

10. Lønnsfastsetting av stillinger ved tilsetting

Kulturdepartementet fastsetter lønn for de stillinger der tilsetningsmyndigheten er lagt til Kulturdepartementet.

For øvrige stillinger er lønnsfastsettingen lagt til den enkelte virksomhet.

Årsrapport for 2017

Det vises til pkt. 1.5.1. i [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#) (Bestemmelsene).

Årsrapporten skal inneholde seks deler med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I. Leders beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av framtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk.

På [DFØs nettsider](#) ligger det anbefalinger og råd til innhold og struktur av årsrapporten.

1. Årsrapportens del I–V

I henhold til pkt. 1.5.1 i Bestemmelsene skal departementet i samråd med virksomheten avtale omfang og innhold i årsrapportens del I–V. Departementet vil ta dette opp i styringsdialogen med virksomhetene. Som bakgrunn for en slik drøfting, har departementet utarbeidet følgende skisse til innhold i årsrapportens del I–V:

1.1 Del I Leders beretning

Det gis en overordnet vurdering av virksomhetens samlede resultater, kort omtale av hva ledelsen har lagt vekt på i rapporten og en overordnet fremstilling av virksomhetens viktigste prioriteringer. Beretningen skal signeres av virksomhetslederen.

1.2 Del II Introduksjon til virksomhetens og hovedtall

Det gis en kort omtale av virksomhetens formål og organisering, og hvilket regnskapsprinsipp som benyttes. Det skal videre oppgis nøkkeltall for 2016 og 2017 (antall årsverk, samlet budsjett- og regnskap mv.) og endringer fra 2016–2017.

1.3 Del III Årets aktiviteter og resultater

Kulturdepartementet skal rapportere til Stortinget om oppnådde resultater i 2017 gjennom budsjettproposisjonen for 2019. Virksomhetenes resultatrapportering for 2017 vil danne grunnlag for denne rapporteringen. Resultatrapporteringen er også et viktig grunnlag for departementets formulering av mål- og resultatkrav for kommende år. Virksomhetene må derfor legge vekt på å framskaffe og presentere data for oppnådde resultater for de mål som er trukket opp i tildelingsbrevet for 2017.

Virksomhetens rapport for 2017 skal inneholde:

- Kortfattet omtale av virksomhetens samlede aktivitet i 2017.
- Omtale av virksomhetens oppnådde resultater i 2017 for de resultatmål som er trukket opp i tildelingsbrevet for 2017. Omtalen skal begrenses til tiltak som er sentrale for mål- og resultatoppnåelsen.

- Omtale av planer og aktiviteter i 2017 knyttet til eventuelle spesielle forutsetninger som er trukket opp tildelingsbrevet for 2017

Rapporten må inneholde både tekstomtale og tabelloversikter som dokumenterer de resultater som virksomheten har oppnådd med sammenlignbare tall for 2016 og 2017 og tilhørende plantall for 2018. Det skal benyttes tallmateriale som i størst mulig grad sier noe om virksomhetens ressursutnyttelse.

Virksomheter som forvalter tilskuddsmidler (både midler under ordninger og enkelttilskudd) må redegjøre for forvaltningen av tilskuddsmidler.

1.4 Del IV Styring og kontroll av virksomheten

Det gis en kort omtale av hovedelementene i virksomhetens opplegg for intern styring og kontroll, inkludert en vurdering av egnethet i forhold til måloppnåelse på kort og lang sikt. Departementet ber virksomhetene spesielt ivareta følgende områder i rapporten:

- *HMS*
Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Virksomhetene bes kort redegjøre for mål, tiltak og resultater for oppfølging av kravene.
- *Program for styring og ledelse i staten (2014–2017)*
Virksomhetene skal følge opp regjeringens Program for bedre styring og ledelse i staten 2014–2017. Kulturdepartementets virksomheter skal utarbeide en enkel plan for hvordan programmet kan følges opp i egen virksomhet. Virksomhetene skal kort redegjøre for gjennomførte tiltak i årsrapporten.
- *Likestilling*
Statlige virksomheter har en aktivitets- og rapporteringsplikt for å fremme likestilling og hindre diskriminering, jf. likestillingsloven § 1a, diskrimineringsloven § 3 og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 3. Redegjørelsen skal inneholde følgende oversikt:

	Totalt		Lederstillinger		Øvrige stillinger	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Kjønnsfordeling - alle ansatte (<i>i pst.</i>)						
Kjønnsfordeling - heltidsansatte (<i>i pst.</i>)						
Kjønnsfordeling - deltidsansatte (<i>i pst.</i>)						
Gjennomsnittslønn (<i>i 1 000 kr</i>) ¹						

Når det gjelder områdene etnisitet, religion og nedsatt funksjonsevne, er det av personvern hensyn ikke samme krav til rapportering. For å vise at aktivitetsplikten er ivaretatt skal virksomheten i årsrapporten gi en kort sammenfatning av situasjonen for hvert av disse områdene.

¹ Beregnet med utgangspunkt i faktisk utbetalt lønn

Veiledningsheftet "[Statlige virksomheters likestillingsredegjørelse etter aktivitets- og rapporteringsplikten](#)" skal danne grunnlaget for virksomhetens rapportering.

- *Samfunnssikkerhet og beredskap*
Virksomhetens risiko- og sårbarhetsanalyser skal oversendes departementet som vedlegg til årsrapporten. Virksomheten bes dokumentere eventuelle forebyggende tiltak som er gjennomført på sikkerhetsområdet og rapportere eventuelle endringer i risikobildet til departementet.
- *Revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen*
Virksomheten bes redegjøre for oppfølging av merknader fra Riksrevisjonens revisjonsberetninger fra tidligere år.
- *Fellesføringer fra KMD*
Virksomhetene skal omtale sine initiativ og beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt med hensyn til fellesføringene for 2017. For mer informasjon vedrørende fellesføringene for 2017 se rundskriv H-3/17.

1.5 Del V Vurdering av framtidssutsikter

Det gis en kort omtale av forhold i og utenfor virksomheten som belyser hvordan disse forholdene vil kunne påvirke virksomhetens evne til i oppfylle virksomhetens mål på lengre sikt.

2. Del VI Årsregnskap

Krav til statlige virksomheters årsregnskap er fastsatt i Bestemmelsene punkt 3.4. Finansdepartementets rundskriv [R-115 av 24. november 2016](#) gir nærmere krav om både innhold og oppstilling av regnskapet. Veiledningsmateriell og maler for oppstillinger og noter som virksomheten kan benytte ved utarbeidelse av årsregnskapet ligger på [nettsidene til DFØ](#).

STYRINGSKALENDER 2017

LOTTERI- OG STIFTELSESTILSYNET

Når	Hva	Hvor	Ansvarlig
7. jan. 2017	Forslag til styringsparametre og resultatkrav	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Januar 2017	Endelig tildelingsbrev for 2017	Sendes Lotteri- og stiftelsestilsynet	Medieavdelingen
Primo jan. 2017	Budsjettrundskriv	Til statlige virksomheter	AD-avdelingen i KUD
Innen 16. jan. 2017	Forklaringer til statsregnskapet for 2016	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 15. jan. 2017	Fordeling mva friv. org. fordelt på organisasjonsledd og ICNPO kategorier for 2016.	Sendes SI-avdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 15. jan. 2017	Fordeling 18 prosenten for 2016 med kort oppsummering.	Sendes SI-avdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 1. mars 2017	Oversikt over mva tildelinger til friv. org. fordelt på fylkes- og kommunenivå for 2016. Oversikt over tildelinger til kor, musikkorps, og andre relevante grupperinger. Kort analyse knyttet til tildeling for 2016.	Sendes SI-avdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
1. mars 2017	Frist for innmelding av eventuelle saker til Revidert Nasjonalbudsjett	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 1. mars 2017	Årsrapport for 2016	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 1. mars 2017	Oppdatert risikovurdering	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
13.-14. mars	Strategiseminar, Losby Gods		Medieavdelingen
Innen 1. april 2017	Budsjettforslag for 2018	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Onsdag 5. april 2017	Etatsstyringsmøte	I LSS lokaler, Førde	Medieavdelingen, etter drøfting av dagsorden med virksomheten og andre berørte avd.

Avtales bilateralt	Medarbeidersamtale for Lotteri- og stiftelsestilsynets direktør		Ekspedisjonssjef Medieavdelingen
Innen 1. april 2017	Rapport med vurdering av Norsk Tippings oppfyllelse av kravet om å tilby ansvarlige spill	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 1. juli 2017	Første halvårslige fagmøte mellom Lotteritilsynet, Norsk Tipping, Brønnøysundregistrene og Kulturdepartementet	Førde	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 12. sept. 2017	Regnskapsrapport pr. 31. august 2017	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 12. sept. 2017	Prognoser for inntekter, for plassering av evt. merinntekter som følge av kompensasjon for lønnsoppgjøret	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 19. sept. 2017	Supplerende innspill (ut over budsjettforslaget fra mars) til mål og prioriteringer, til foreløpig tildelingsbrev	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
24. sept. 2017	Evt. innspill til Nysaldering av budsjettet Omfatter evt. innspill ut over det som fremgår av regnskapsrapp. pr. 31.8.	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 1. okt. 2017	Oversikt over søkere/søknadssum - 18 prosenten (17,1 prosent, 82,9 og etter ny modell)	Sendes SI-avdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 1. okt. 2017	Oversikt over søkere/søknadssum fordelt på sentralledd, regionalled, lokalledd og enkeltstående – momskompensasjon friv. organisasjoner	Sendes SI-avdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 15. okt. 2017	Aktuell statistikk for tildeling av momskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	Sendes SI-avdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 20. okt. 2017	Foreløpig tildelingsbrev 2018	Til Lotteri- og stiftelsestilsynet	Medieavdelingen
Innen 25. okt. 2017	Supplerende tildelings-brev 2017 vedr. justeringer som	Til Lotteri- og stiftelsestilsynet	Medieavdelingen

	følge av regnskapsrapport og evt. lønnsmidler		
Innen 25. oktober 2017	Oppdatert risikovurdering	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Onsdag 22. nov. 2017	Etatsstyringsmøte	I KUDs lokaler	Medieavdelingen, etter drøfting av dagsorden med virksomheten
Innen 1. des. 2017	Oversikt over justert søknadssum og tildelinger fordelt på organisasjonsnivå. Oversikt over tildelinger fordelt på ICNPO, samt annen relevant statistikk – momskompensasjon friv. org.	Sendes SI-avdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 1. des. 2017	Oversikt over justert søknadssum og tildelinger fordelt på organisasjonsnivå for nye organisasjoner – 18 prosenten. Oversikt over tildelinger fordelt på ICNPO, samt annen relevant statistikk – 18 prosenten.	Sendes SI-avdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 1. desember 2017	Annet halvårlig fagmøte mellom Lotteritilsynet, Norsk Tipping, Brønnøysundregistrene og Kulturdepartementet	Oslo	KUD
Innen 4. des. 2017	Langsiktige strategier og utfordringer for Lotteri- og stiftelsestilsynet	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Medio des. 2017	Rundskriv om rapportering til statsregnskapet for 2017	Til statlige virksomheter	AD-avdelingen i KUD